

**Олянич Аня Володимирівна,
студентка 1 курсу магістратури
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки**

**Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук, доцент
Дубровіна Ірина Володимирівна**

«Розвиток професійної компетентності вихователів засобами методичної роботи у закладах дошкільної освіти»

В умовах модернізації вітчизняної професійної освіти важливого значення набуває усвідомлення педагогами сутності та цілей розвитку професійної компетентності, її орієнтація на проблемно-пошукову та рефлексивно-аналітичну мету самовдосконалення. Це вимагає від вихователів закладів дошкільної освіти системних знань у науково-предметній галузі та психолого-педагогічних наук, володіння інноваційною стратегією професійної діяльності, здатності до створення інноваційного освітнього середовища, що сприяє розвитку професійної компетентності спеціалістів. Відомо, що професійна компетентність є інтегрованим показником процесу і результату творчої діяльності [3, с.162].

На думку вітчизняної дослідниці Г. Беленької, компетентність означає володіння знаннями та досвідом у певній галузі, зокрема і педагогічній [1, с.15]. Під професійною компетентністю вихователя закладу дошкільної освіти вчена розуміє *особистісно-професійні можливості вихователя, які допомагають йому самостійно і якісно забезпечувати педагогічний процес* [1, с.19]. Для реалізації цього завдання вихователю потрібно знати не лише теорію педагогіки, а і вміти використовувати ці знання на практиці. Тобто, професійна компетентність педагога – це його готовність до здійснення педагогічної діяльності шляхом цілісності теоретичного і практичного досвіду [1, с.28].

За переконаннями дидакта А. Макаренка, професійної самореалізації потребує кожен фахівець за умови цілеспрямованої роботи над собою, саме ця траєкторія системного самовдосконалення сприятиме розвитку професійної компетентності молодого фахівця протягом всього періоду фахового становлення, формування його педагогічного світогляду та наукових переконань. Звичайно, що системна робота над собою першочергово формується на основі рефлексії досвіду досвідчених педагогів-майстерів, які сприймаються педагогами як еталонні зразки. Але, разом з цим, молодий педагог не має копіювати чужий досвід, стверджуючи своє власне бачення та формуваючи розвивальне середовище для всебічного розвитку дітей. Тому вагому роль має методична робота як засіб передачі передового педагогічного досвіду молодим колегам, формування складових їхньої професійної компетентності [2, с.111]. У сучасних закладах дошкільної освіти професійна самореалізація фахівців забезпечується за допомогою різних методичних форм роботи з педагогічним персоналом під час педагогічних рад, зокрема: навчання, самоосвіти, семінарів, методичних бесід, круглих столів з питань оволодіння сучасними технологіями тощо. Разом з цим самоосвіті педагогів у сьогоденних умовах відводиться важливе місце. У межах різних форм роботи з вихователями закладів дошкільної освіти потрібно вміти працювати із великим об'ємом знань, які постійно змінюються, оновлюються, збільшуються, щоб вміти їх проаналізувати, систематизувати та критично оцінити для доцільності подальшої апробації у середовищі дошкілля.

У такому аспекті зростає роль такої методичної форми роботи з педагогами під час педагогічної ради як семінар, що відіграє значну роль у розвитку професійної компетентності молодих педагогів. Результатом таких семінарів має бути не лише отримання нових знань, а і застосування певних «моделей поведінки, ставлень» на практиці, розв'язання педагогічних задач та ситуацій. Навчання вихователя у середовищі методичного супроводу під керівництвом педагога-дорадника має бути неперервним та регулярним. Тільки тоді буде успішним результат цього в роботі з дітьми, відбудеться оволодіння різними методиками та технологіями, успішними підходами та принципами здійснення педагогічної діяльності. Професійна компетентність вихователів ЗДО визначається різносторонніми методами, які

висвітлюють особливості спеціальності у різних аспектах діяльності. У ході дослідження ми виокремили чотири основні компоненти професійної компетентності вихователів ЗДО, а саме: ціннісний, інформаційний, діяльнісний та когнітивний, розглянемо більш детально критерії кожного з них.

Критерії ціннісного компоненту професійної компетентності вихователя: сформованість мотивації до професійної діяльності; сприйняття цінностей дошкільної освіти; мотивація до самореалізації; професійний інтерес до методичної роботи; рефлексія (аналіз) власної професійної компетентності; розуміння значення дошкільної освіти як підґрунтя для всебічного розвитку дитини.

Критерії інформаційного компоненту професійної компетентності вихователя: володіння сучасними комп'ютерними технологіями; уміння використовувати електронні способи навчання в освітньому процесі; вміння працювати з інформацією у мережі Інтернет.

Критерії діяльнісного компоненту професійної компетентності вихователя: побудова освітнього процесу через формування життєвих компетентностей у дітей; використання міжпредметних зв'язків у процесі професійної самореалізації; володіння методикою дошкільної освіти та вміння розв'язувати педагогічні задачі.

Критерії когнітивного компоненту професійної компетентності вихователя: сформованість культури педагогічного мислення; володіння нормативними документами дошкільної освіти; розуміння сутності та змісту процесів розвитку професійної компетентності вихователів.

Отже, розвиток професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти реалізується за умов постійної методичної праці та суб'єкт-суб'єктної взаємодії та може втілювати лише вихователь з високою професійною компетентністю, високим рівнем вихованості, розвиненими дослідницькими, творчими здібностями, духовно-моральними цінностями, конкурентоздатності, освіченості, здібностей до постійної самоосвіти [4, с.357]. Рівень професійної компетентності у кожного вихователя індивідуальний, а його розвиток нерозривно пов'язаний із бажанням педагога до самостійного поповнення своїх знань та вмінь, зокрема і під час організації роботи педагогічної ради.

Список використаної літератури:

1. Беленька Г. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу: [моногр.]. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 332 с.
2. Мельник Н. Професійна підготовка вихователів дошкільних навчальних закладів у контексті компетентнісної парадигми вітчизняної освіти: проблема визначення структури професійної компетентності. *Педагогічні науки : збірник наукових праць*. Вип. LXXIII. Том 1, 2016. С. 107–115.
3. Морзе Н., Буйницька О., Кочарян А. ІК-компетентність викладачів та студентів як шлях до формування інформаційно-освітнього середовища університету *Компетентнісно зорієнтована освіта: якісні виміри*. Київ, Україна: Київський ун-т ім. Б.Грінченка, 2015. С. 151–196.
4. Шапаренко Х. Сутність професійної компетентності вихователів ДНЗ. *Наукові записки кафедри педагогіки*. Вип. XXXVII, 2014. С. 357–365.